

PRÄPOSITIONEN MIT DATIV/ AKKUSATIV / WECHSELPRÄPOSITIONEN PŘEDLOŽKY SE 3./4. pádem

Wo?   Dativ (3.p.)   Lage

Jestliže označuje polohu, jedná se o situační, ale ne o pohybový či cílený děj, tedy nejde o změnu místa – *Situativergänzung (situační větné doplnění)*

Wohin?   Akkusativ (4.p.)   Richtung

jestliže předložka označuje směr, jedná se o cílený děj, změnu místa – *Richtungsergänzung (směrované větné doplnění)*

I. Lokale Präpositionen:

Präposition	Richtung (wohin?) → Akkusativ	Lage (wo?) → Dativ
an	Ich hänge das Poster an die Wand.	Dort hängen zwei Poster an der Wand.
auf	Das Kätzchen sprang auf den Tisch.	Auf dem Tisch lag ein Wollknäuel.
hinter	Die Wirtin trat hinter den Tresen.	Die Wirtin stand hinter dem Tresen.

Präposition	Richtung (wohin?) → Akkusativ	Lage (wo?) → Dativ
in	Die Kinder sprangen ins Wasser.	Die Kinder vergnügten sich im Wasser.
neben	Ich stelle den Sessel neben das Bett.	Der Sessel steht neben dem Bett.
über	Der Ballon schwebte über die Stadt.	Der Ballon schwebte über der Stadt.
unter	Der Politiker mischte sich unter die Zuschauer.	Der Politiker saß unter den Zuschauern.
vor	Der Metzger trat vor seinen Laden.	Der Metzger stand vor seinem Laden.
zwischen	Der Ringrichter trat zwischen die beiden Boxer.	Der Ringrichter stand zwischen den beiden Boxern.

II. Temporale Präpositionen:

Präposition	Akkusativ	Dativ
in	Unsere Planungen reichen oft in das 21. Jahrhundert.	Wir leben im 20. Jahrhundert.
vor	Der Hundertmeterlauf wurde vor den Hürdenlauf verlegt.	Der Hundertmeterlauf beginnt vor dem Hürdenlauf.

an X auf:

„An“ vyjadřuje vztah příslušného substantiva k vertikální ploše ze strany, např. Das Auto prallte an den Baum. (Auto narazilo na strom. Strom zde představuje vertikální plochu.) An der Ecke hängt eine Laterne. Er faßte mich am Ärmel.

či k ploše horizontální, která je pozorována zespoda nahoru, např. die Lampe an der Decke (lampa na stropě), Wolken am Himmel. „Auf“ vyjadřuje vztah příslušného substantiva k ploše horizontální, a to směrem shora dolů, např. Schiffsverkehr auf dem Rhein (lodní provoz na Rýně).

unter X zwischen:

„Zwischen“ se používá se významu mezi dvěma, „unter“ mezi více než dvěma, např. Er geht selten unter die Leute. (Chodí zřídka mezi lidmi.) „Vztahy mezi lidmi“ přeložíme „Beziehungen zwischen“ či „unter den Menschen“, „mezilidské vztahy“ jako „zwischenmenschliche Beziehungen.“ Další příklady:

Er hatte die Wahl unter verschiedenen Möglichkeiten.

Zwischen den Häusern war eine enge Gasse.

Výjimkou jsou některé ustálené obraty:

unter uns gesagt (mezi námi řečeno)

unter vier Augen (mezi čtyřma očima)

Der See liegt zwischen den Bergen. (Jezero leží mezi horami.)

aus x vor

„Aus“ stojí u substantiv, vyjadřujících ve spojení s touto předložkou motivaci uvědomělého, úmyslného, chtěného jednání, např. Aus Liebe zu ihr hat er aufgehört, zu rauchen.

Aus Berechnung (z vypočítavosti), aus Überzeugung, aus Klugheit hat er es gemacht. Aus Angst hat er nichts gesagt.

„Vor“ stojí u substantiv, která vyjadřují ve spojení s touto předložkou důvod stavů či dějů, které osoba prožívá, a které jsou nezávislé na její vůli, např.

Vor Hitze konnte sie nicht einschlafen. (Horkem nemohla usnout). Sie wurde blaß vor Schreck.

Sie zitterte vor Angst. V češtině je v těchto případech většinou prostý 7. pád.